

**Przedmiotowy system oceniania, wymagania edukacyjne do przedmiotu biznes i zarządzanie
w LO im. S. Żeromskiego w Krościenku n. D.**

I. Wymagania edukacyjne

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- Spełnia kryteria oceny bardzo dobrej i posiada wiadomości znacznie wykraczające poza obowiązujący program nauczana przedmiotu w danej klasie,
- Potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- Biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych, i praktycznych z programu nauczania, potrafi formułować problemy i dokonywać analizy i syntezy różnych zjawisk,
- Proponuje nietypowe twórcze rozwiązania, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania przedmiotu biznes i zarządzanie,
- Osiąga sukcesy w konkursach pozaszkolnych

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- W pełnym zakresie opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- Wykazuje się znajomością pojęć i terminów oraz umiejętnością poprawnego ich zastosowania w sytuacjach typowych i nietypowych
- Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami i wykorzystuje je do samodzielnego rozwiązania problemów
- Samodzielnie korzysta z różnych źródeł wiedzy, dokonuje oceny przydatności zdobytych danych
- Zdobytą wiedzę potrafi zastosować do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach
- Dokonuje prawidłowej analizy związków przyczynowo-skutkowych, zachodzących pomiędzy elementami przestrzeni społeczno-ekonomicznej

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Opanował w dużym zakresie wiadomości określone programem nauczania, pozwalające na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy społeczno-ekonomicznej
- Poprawnie stosuje wiadomości do opisywania typowych sytuacji, rozwiązuje typowe zadania i problemy
- Przeprowadza obserwacje i badania pod kierunkiem nauczyciela
- Potrafi, korzystając z różnych źródeł wskazanych przez nauczyciela, gromadzić i selekcjonować informacje dotyczące określonych tematów
- W oparciu o dane liczbowe potrafi sporządzić diagramy, wykresy
- W oparciu o źródła (tekst źródłowy, dane statystyczne, wykresy, diagramy, mapy różnej treści itp.) przeprowadzi analizę procesów i określi ich konsekwencje

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- Rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, czasem z pomocą nauczyciela,
- Wykazuje się znajomością i rozumieniem podstawowych pojęć i terminów ekonomicznych,
- Wykonuje proste obliczenia podstawowych wskaźników ekonomicznych
- Wskazuje podstawowe związki przyczynowo-skutkowe zachodzące pomiędzy elementami przestrzeni społeczno-ekonomicznej .

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- Opanował minimum wiadomości i umiejętności niezbędnych do kontynuowania nauki
- Zna podstawowe pojęcia i prawidłowości z zakresu przedmiotu biznes i zarządzanie
- Rozwiązuje, często przy pomocy nauczyciela, typowe zadania o niewielkim stopniu trudności

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania przedmiotu biznes i zarządzanie w danej klasie, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy
- Nie jest w stanie, nawet przy pomocy nauczyciela, udzielić odpowiedzi na większość zadanych mu pytań lub rozwiązać zadania o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności.

Dokładny zakres umiejętności i ocenianych wiadomości został przedstawiony w **szczegółowych wymaganiach edukacyjnych** zgodnie z przyjętym programem nauczania wg działów realizowanych treści.

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć i postępów ucznia:

1. Przedmiotem oceny są:

- o wiadomości i ich rozumienie z zakresu przedmiotu: biznes i zarządzanie
- o umiejętności z zakresu biznes i zarządzanie
- o aktywna praca na lekcji, praca w grupie, samodzielność i systematyczność, kreatywność

2. Formy sprawdzania :

- o Sprawdzian z jednego lub kilku działów programu
- o Kartkówki z zakresu trzech ostatnich tematów lekcji
- o Odpowiedź ustna z zakresu trzech ostatnich tematów lekcji
- o Odpowiedź z zakresu powtarzanego materiału
- o Praca aktywna na lekcji np. udział w dyskusji, wykonanie ćwiczenia, notatki itp.
- o Aktywna współpraca w zespole, prezentacja efektów pracy grupy
- o Prace twórcze i badawcze np. projekty, obserwacje i wywiady terenowe itp.
- o Udział w konkursach o tematyce ekonomicznej
- o Zadania domowe, prace dodatkowe

3. Kategorie ocen i ich waga zapisane są w dzienniku elektronicznym.

- o Sprawdzian – waga 3
- o Kartkówka, odpowiedź ustna – waga 2
- o Projekt (w zależności od zakresu) - waga 2-3
- o Ocena częściowa za udział w konkursie, w zależności od rangi konkursu – waga 2-3
- o Zadania domowe, aktywna praca na lekcji, inne- waga 1

4. Ocena odpowiedzi ustnych

- o Pierwsze pytanie nauczyciel zadaje z poziomu osiągnięć podstawowych. Zależnie od jakości odpowiedzi ucznia na to pytanie, nauczyciel zadaje drugie pytanie z tego samego poziomu lub z zakresu osiągnięć rozszerzonych.
- o Jeżeli uczeń nie udzieli prawidłowej odpowiedzi na drugie pytanie z poziomu osiągnięć podstawowych otrzymuje ocenę niedostateczną lub dopuszczającą zależnie od jakości odpowiedzi na pytanie pierwsze.
- o Jeżeli zaś uczeń nie udzieli prawidłowej odpowiedzi na pytanie z poziomu rozszerzonego, przysługuje mu ocena dostateczna, ponieważ wykazał się już w pełni osiągnięciami z poziomu podstawowego.
- o W przypadku, gdy odpowiedź na pytanie z poziomu osiągnięć rozszerzonych jest również prawidłowa, nauczyciel może zadać dodatkowe pytanie z poziomu osiągnięć wykraczających poza program. Tylko prawidłowa odpowiedź na pytanie z tego poziomu uprawnia ucznia do otrzymania oceny celującej.

0)Odpowiedź negatywna - jeżeli uczeń nie udzielił prawidłowej odpowiedzi na zadane pytanie, nawet przy pomocy innych uczniów lub nauczyciela, nie zachował minimalnej dokładności i staranności, niezbędnej do poprawnego rozwiązania zadania, nieprawidłowo stosował większość terminów i nazw z zakresu przedmiotu biznes i zarządzanie, w szczególności tych, które są wymienione w programie wśród osiągnięć z poziomu podstawowego.

1) odpowiedź pozytywna, ale słaba - jeżeli uczeń udzielił odpowiedzi niepełnej, wymagającej pomocy innych uczniów lub nauczyciela, zachował małą dokładność i staranność podczas rozwiązywania zadania, nieprawidłowo stosował niektóre terminy i nazwy z zakresu przedmiotu, jednak popełnione błędy nie przekreśliły prawidłowego toku rozumowania i możliwości uzyskania poprawnego rozwiązania zadania bądź sformułowania prawidłowego wniosku.

2) Odpowiedź pozytywna, bez zastrzeżeń- jeżeli uczeń wypowiedział się pełnymi zdaniami w sposób logiczny, spójny i wyczerpujący, zachował dokładność i staranność niezbędną do poprawnego rozwiązania zadania, prawidłowo stosował większość terminów i nazw z zakresu przedmiotu, przedstawił prawidłowy tok rozumowania, dochodząc do poprawnego rozwiązania zadania.

- o Oceny z odpowiedzi ustnych nie podlegają poprawie.

5. Ocenianie prac pisemnych

- 96- 100%– ocena celujący,
  - 90 - 95 %bardzo dobry
  - 75-89% dobry
  - 51-74% dostateczny
  - 40-50% dopuszczający
  - 0-39% niedostateczny
- Stwierdzenie niesamodzielności pracy – ocena niedostateczna
  - Zgodnie ze Statutem nauczyciel podaje termin pracy klasowej z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Nauczycielowi przysługuje czas 2 tygodni na sprawdzenie prac pisemnych.

6. Sposoby poprawy ocen

- W przypadku nieobecności uczeń ma obowiązek zaliczenia materiału objętego sprawdzianem w formie pisemnej w dodatkowym terminie wyznaczonym przez nauczyciela nie dłuższym niż tydzień od daty sprawdzianu. Nieobecność zaznaczona jest w dzienniku. Sytuacje nieobecności spowodowanej długotrwałą chorobą lub wydarzeniem losowym mogą być rozpatrywane indywidualnie.
- Nauczyciel ma prawo poprosić ucznia w dowolnym terminie o napisanie sprawdzianu, jeżeli uczeń celowo unika zaliczenia sprawdzianu.
- Ocena ze sprawdzianu może być poprawiona jednokrotnie przez ucznia w terminie ustalonym przez nauczyciela, nie dłuższym niż dwa tygodnie od wystawienia oceny. Poprawa jest dobrowolna. Ocena z poprawy jest wliczana do średniej ocen.
Oceny niedostatecznej ze sprawdzianu uzyskanej w wyniku oszukiwania, ściągania nie można poprawiać.
- Kartkówki - pisemne formy sprawdzania bieżących wiadomości dotyczą zakresu trzech ostatnich tematów i mogą być niezapowiadane. W razie nieobecności na zapowiadanej karkówce należy ją zaliczyć na najbliższej lekcji. Oceny z kartkówek nie podlegają poprawie.
- Jeśli na koniec I półrocza uczeń otrzymał ocenę niedostateczną, powinien ją poprawić w terminie ustalonym z nauczycielem na początku II półrocza. Sposób poprawy oraz zakres materiału określa nauczyciel w uzgodnieniu z uczniem. Niepoprawiona niedostateczna śródroczna ocena klasyfikacyjna będzie znacząco wpływała na roczną ocenę klasyfikacyjną z danego przedmiotu.
- Ocena śródroczna (roczna) jest wystawiana za pracę w całym semestrze (roku szkolnym) na podstawie bieżącego oceniania,

7. Pozostałe zasady obowiązujące na lekcjach podstaw przedsiębiorczości

- Uczeń może zgłosić raz w semestrze nieprzygotowanie bez podania przyczyny tzw. „X”, który obejmuje nieprzygotowanie do lekcji z bieżącego materiału. „Nieprzygotowanie” zgłasza się na początku lekcji. Nie można zgłaszać nieprzygotowań w przypadku zapowiedzianego wcześniej na dany dzień: powtórzenia, sprawdzianu, zapowiedzianej kartkówki, prezentacji projektów innych zleconych zadań długoterminowych.
- Brak podręcznika do lekcji (co uniemożliwia przeprowadzenie tematu, pracę na lekcji) jest równoznaczne z nieprzygotowaniem ucznia do lekcji.(1 podręcznik na dwóch uczniów)
- Za brak zadania domowego uczeń otrzymuje bz. - trzy braki zadań traktowane są jak ocena niedostateczna. Za brak zadania wyznaczonego w dłuższym terminie i nieuzupełnionego w ustalonym dodatkowym czasie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Zgłoszenie braku zeszytu, gdy było zadanie traktowane jest jako brak zadania.
- Za aktywność uczeń może otrzymać ocenę, znaki „+” lub „-“ , które są przeliczane na oceny wg zasady 3 plusy ocena bdb, 3 minusy ocena ndst.

III. Dostosowanie wymagań edukacyjnych - nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni psychologicznej dostosować wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne potrzeby, trudności w uczeniu się stosownie do zaleceń zawartych w orzeczeniu.

IV. Warunki uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej określone są w Statucie Szkoły w § 53

V. Sposoby informowania uczniów o PSO i wymaganiach:

- Nauczyciel zapoznaje uczniów z PSO na pierwszych godzinach lekcyjnych oraz za pośrednictwem strony internetowej szkoły.
- Oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria.
- Sprawdziany i inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego. Na wniosek ucznia lub jego rodziców, sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana uczniowi lub jego rodzicom do wglądu podczas spotkania z nauczycielem.

VI. Sposoby informowania rodziców o PSO:

- Rodzice są informowani o sposobie oceniania z przedmiotu za pośrednictwem strony internetowej szkoły.
- Rodzice mają stały wgląd do ocen i kontakt z nauczycielem za pośrednictwem dziennika elektronicznego.
- O ocenach cząstkowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach rodzicielskich, w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami oraz ustalonych konsultacji.
- Informacja o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej jest przekazywane zgodnie z procedurą WSO.

VII. Sposoby korygowania niepowodzeń szkolnych i podnoszenia osiągnięć uczniów.

- Możliwość zdobycia ocen z różnych form sprawdzania
- Możliwość poprawy oceny ze sprawdzianu
- Umożliwienie zwolnienia z pracy klasowej, kartkówki lub odpowiedzi ustnej w wyjątkowych przypadkach losowych lub ustalenie innego terminu sprawdzania osiągnięć.
- Możliwość zgłoszenia nieprzygotowania ucznia raz w semestrze, a w uzasadnionych przypadkach losowych także dodatkowo
- Dodatkowe konsultacje z nauczycielem w przypadku zgłoszenia takiej potrzeby przez ucznia.
- Praca z uczniem zdolnym np. przygotowanie do konkursów, projektów
- Stosowanie pozytywnych wzmocnień i motywowanie do pracy

VIII. Ewaluacja PSO

Pod koniec roku szkolnego nauczyciel dokonuje analizy funkcjonowania PSO na lekcjach podstaw przedsiębiorczości. Ewentualne zmiany PSO będą obowiązywały od następnego roku szkolnego.

W wyjątkowych sytuacjach zmianę można wprowadzić od drugiego semestru po uprzednim poinformowaniu zespołu klasowego.

Kwestie nie objęte w PSO znajdują swoje uregulowanie w wewnątrzszkolnym systemie oceniania.